

BESLUT

2016-10-31

Dnr: 16/01394

SAKEN

Mästarnas mästare, SVT1, 2016-05-01, inslag med namnet på ett klädvarumärke på en deltagares t-shirt; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

AVGIFT

Nämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att Sveriges Television AB ska betala en särskild avgift.

INSLAGET

Det aktuella inslaget inledde ett avsnitt av tävlingsprogrammet *Mästarnas mästare*. I inslaget satt tre tävlingsdeltagare vid ett bord och spekulerade kring vilka andra tävlingsdeltagare de trodde skulle komma dit. Under tiden klipptes bilder in på tävlingsdeltagaren NN som körde bil. Inslaget fortsatte med att NN och ytterligare två personer kom till platsen och sedan åt middag med de övriga. Under inslaget hade NN på sig en t-shirt på vilken det stod ett klädvarumärkes namn.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk mot att namnet på ett klädvarumärke syntes på en tävlingsdeltagares (NN:s) t-shirt under programmets inledande minuter.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande och anför följande.

Det aktuella avsnittet var den så kallade slutstriden i *Mästarnas mästare*. Det återstod sex mästare som skulle bli tre. Avsnittet inleddes med att tre av de tävlande spekulerade kring vilka de trodde skulle komma till tävlingen. Under tiden klipptes bilder in på NN som satt i en bil och körde till platsen. Sekvensen fortsatte med att bilder visades på hur NN och ytterligare två personer till kom fram och sedan åt middag med de övriga. Sekvensen byggde på överraskningsmomentet, den var inte regisserad och filmades i realtid. I denna första sekvens i avsnittet hade NN på sig sina privata kläder. I den första delen av sekvensen var NN i rörelse och i den andra delen satt han vid ett matbord. På hans tröja stod bland annat klädvarumärkets namn. Efter dessa scener förekom tröjan inte i bild.

På grund av olyckliga omständigheter upptäcktes inte trycket på tröjan när programmet redigerades. Trycket var dock inte läsbart i sin helhet under en stor del av sekvensen utan skymdes av en arm, syntes enbart från ena sidan eller i rörelse. Programmet var 59 minuter långt och texten syntes helt läsbar, rakt framifrån i endast cirka 17 sekunder.

Exponeringen av texten på tröjan var alltså oavsiktlig. Den var också mycket kortvarig i programmet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

När inspelningen eller sändningen av ett program eller inslag sker under förhållanden som programföretaget helt råder över och exponeringen inte kan motiveras redaktionellt ställs särskilda krav på restriktivitet med exponering av varumärken eller logotyper. Av betydelse för bedömningen är också om de programansvariga före sändning uppmärksammat eller borde ha uppmärksammat att det förekom varumärken i inspelningsmiljön eller på de medverkandes klädsel.

Vid överträdelser av bestämmelser om annonser, sponsring, produktplacering och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen kan granskningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om att programföretaget ska betala en särskild avgift (17 kap. 5 § och 19 kap. 4 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att det uppkom ett gynnande av klädvarumärket genom exponeringen av varumärkets namn på tävlingsdeltagarens t-shirt under det aktuella inslaget. Programmet var dessutom inspelat under förhållanden som SVT rådde över, vilket medför att det ställs särskilda krav på restriktivitet med exponering av varumärken och logotyper. Nämnden anser att gynnandet gick utöver vad som kan anses vara motiverat av ett informations- och underhållningsintresse. Inslaget strider därför mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande.

SÄRSKILD AVGIFT

Granskningsnämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att SVT ska påföras en särskild avgift för överträdelsen av bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande. Nämnden anser att överträdelsen motiverar en avgift om 100 000 kr.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Jessica Durehed.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Jessica Durehed

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.